

mig tilfredsstillt ved det Vædringsforslag, der under Nr. 1 er fremsat af Mindretallet i Udvalget, er jeg dog endnu længere fra at kunne føle mig beroliget med Hensyn til Forslaget under Nr. 2 saavel som ved Underændringsforslaget dertil. Jeg tror, det er en saa overordentlig farlig Sag at experimenter med vort Skolevæsen, at man, om man end er nok saa overbevist om, at det trænger til en Reform, ja selv en radikal Reform, ikke vil kunne forsvare at gjøre noget Alvorligt og Gjennemgribende i den Retning, naar man ikke kan støtte sig til bestemte Erfaringer, der, om de end ikke ere af samme Beskaffenhed, dog ad Sammenligningens Vej kunne berolige med Hensyn til Resultatet, men dette tilbyde disse Vædringsforslag ikke. Jeg kan i Et og Alt tiltræde, hvad der blev udtalt af det ærede Medlem for Maribo Amts 2den Valgfreds (Frederiksen), idet jeg nemlig finder samtlige de foreliggende Forslag langt fra at være saa radikale overfor den bestaaende Skikkelse af den lærde Undervisning, som jeg kunde ønske; men desuagtet er jeg tilbøielig til at tro, at hvad Ministeriet tilbyder os, muligt bringer os Maalet nærmere end det, der sidst blev vedtaget, eller Vædringsforslaget under Nr. 2 med Underændringsforslaget. Jeg maa i alt Fald anse det for givet, at da enhver Reform paa dette Omraade medfører store Offre saavel af Penge som af Tid, og bringer Forstyrrelse ind i den engang tilstedeværende planmæssige Undervisning, maa man ikke beslutte sig til at gjøre disse Offre, medmindre man har nogen Sikkerhed for, at hvad man sætter istedetfor det hidtil Bestaaende, virkelig er bedre. En saadan Sikkerhed har jeg ikke ved de foreliggende Forslag, og derfor er jeg endnu i Tvivl med mig selv om, hvorvidt jeg kan give noget af dem min Stemme. Mulig vil jeg, ledet af den Betragtning, som den ærede Minister nylig gjorde gjældende, nemlig at der af Ministeriet er gjort et alvorligt og ærligt Stridt henimod, hvad vi ønske og forlange, stemme for Ministeriets Forslag, men jeg gjør det da ikke, fordi jeg finder det fyldestgjørende for, hvad jeg havde haabet, jeg gjør det kun, fordi jeg indser, at man ikke ved at stemme for noget

af de andre Forslag erholder noget mere Betyggende.

S. C. D. Müller: Hvad der nærmest har givet mig Anledning til at begjære Ordet, var et Foredrag, vi hørte under 2den Behandling, der gik i en lignende Retning som den Udtalelse, vi idag have hørt fra det ærede Medlem for Ribe Amts 4de Valgfreds (Termanen). Han gjorde saa stærkt gjældende, at der var en Modsetning mellem den folkelige og den lærde Dannelse, og der var kun een lærd Mand, igjennem hvem Lyset var straalet ham klart for Die. Jeg forundrer mig over, at det ærede Medlem bragte denne Mand's Betydning for det danske Folkeliv ind i denne Diskussion efter de Dplysninger, jeg meddelte ved Sagens 1ste Behandling. Det staar nemlig uimodsigelig fast, at han den Mand bragt Lyset videre i Folket paa mange Punkter, saa har han ogsaa stillet sig som den største Skillevej i Danmark imellem Fortid og Fremtid; thi i den Petition, som jeg under 1ste Behandling nævnte, at han og flere Meningsfæller havde indgivet i 1840, og som findes i Roskilde Stændersforamlings Tidende Spalte 1763, hedder det jo, at Soveræniteten endelig ikke maatte affattes, at man maatte endelig ikke trænge et Raad, valgt af Folkets Hiertal, frem med nogen Betydning ved Siden af Kongen, den gamle nordiske Soverænitets Herredømme (Afbrydelse). Man siger, at det er ikke sandt; jeg kan forsikre Dem, at hvis det ikke tog for megen Tid, skulde jeg læse Petitionen op af Tiden, og De vilde da se, at det er sandt. Der staar i Petitionen ordret, at Vedkommende vilde ikke have, at „Kongens Magt skulde indskrænkes, og Statsmagten deles imellem Kongen og et Parti i Landet, som i Folkeraadet maatte vide at skaffe sig de fleste Stemmer“. Ja, jeg har ladet flere Tilstedeværende læse Petitionen, inden jeg bragte den frem her, og det ærede Medlem fra Ribe (Termanen) kan være vis paa, at Alle, som have læst den, ville indrømme, at mit Referat er fuldkommen korrekt. Da Grundtvig i sin Tid stillede sig paa det Standpunkt, havde han dukket sig dybere ned i Nordens Oldtidskrifter end nogen anden da-